

۱۷۰۳۴۸۷

۱۷۰۳۴۸۷

بشنیم از چیزی که نداشتم

شکوفایی روان‌شناسی مثبت‌گرا

(درک جدیدی از نظریه شادکامی و بهزیستی)

تألیف

ماریون ای. بی. سلیگمن

ترجمه

امیر کامکار

سکینه هژبریان

روزنه

Martin E. P. Seligman

سلیگمن، مارتین ای. پی. - م. شکوفایی روان‌شناسی مثبت‌گرا (درگ جدیدی از نظریه شادکامی و بهزیستی) / تألیف: مارتین ای. پی. سلیگمن، ترجمه: امیر کامکار، سکینه هژیریان؛ ویراستار علمی: محمود نجفی. - تهران: نشر روان، ۱۴۰۰. شانزده - ۳۲۰ ص: مصور، جدول.

ISBN : 978-964-8345-88-9

فهرستنويسي براساس اطلاعات فيبا.

عنوان اصلی :

Flourish : A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being (2011)

موضوع: روان‌شناسی مثبت‌گرا

موضوع: بهزیستی -- رضایت خاطر

رده‌بندی کنگره: ۸۱۳۹۲ ش ۸ من / BF ۲۰۴ / ۶

رده‌بندی دیوبی: ۱۵۰ / ۱۹۸۸

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۸۸۹۲۴

باید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی؛ این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون جازمه ناشر و مؤلف، و خرد و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناچاری، موهوب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جماپیلداش کردن رزمات دست‌اندرکاران فعلیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت به زبان خود شما و فرزندان تان خواهد شد.

سایت

www.Virayesh-Ravan-Arasbaran.com

پست الکترونیکی

ravan_shams@yahoo.com

شکوفایی روان‌شناسی مثبت‌گرا (درگ جدیدی از نظریه شادکامی و بهزیستی)

تألیف: مارتین ای. پی. سلیگمن

ترجمه: امیر کامکار، سکینه هژیریان

ناشر: نشر روان

نوبت چاپ: چهارم، بهار ۱۴۰۰

لیتوگرافی، چاپ و صحفی: طیف‌نگار

شمارگان: ۱۱۰۰

تعداد صفحات: ۳۳۶ صفحه

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

ISBN : 978-964-8345-88-9

شابک: ۹۷۸-۸۸-۸۳۴۵-۹۶۴-۹۷۸

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان پنجم و ششم، پلاک ۶۳

تلفن: ۹۸۹۶۲۷۰۷ - ۸۸۹۶۷۷۰۴ - ۸۸۹۶۲۷۰۷ تلفکس: ۸۸۹۶۳۳۵۸

فهرست مطالب

۱۰	تقدیر از شکوفایی
۱۱	پیشگفتار نویسنده
۱۲	پیشگفتار مترجمان

بخش اول: روان‌شناسی مثبت‌گرای جدید

۳ فصل ۱: بهزیستی چیست؟

۸	تولد یک نظریه جدید
۱۱	نظریه اولیه: شادکامی اصیل
۱۳	از «نظریه شادکامی اصیل» به «نظریه بهزیستی»
۱۶	نظریه بهزیستی
۱۷	عناصر و اجزای بهزیستی
۲۴	تمرین مهربانی
۲۸	خلاصه نظریه بهزیستی
۳۱	«شکوفایی» به عنوان هدف روان‌شناسی مثبت‌گرا
۳۲	شکوفایی چیست؟

۴ فصل ۲: خلق شادکامی مخصوص به خود: تمرین‌های اثربخش روان‌شناسی مثبت‌گرا

۳۵	ملاقات با قدردانی
۳۶	آیا میزان و کیفیت بهزیستی می‌تواند تغییر کند؟

۳۹	تمرين «جهه چيزی خوب پيش رفت؟».....
۳۹	(تمرين سه موهبت).....
۴۲	روان‌شناسی مثبت‌گرا - مداخلات درمانی و مراجعان .....
۴۲	مورد اول .....
۴۳	مورد دوم .....
۴۳	مورد سوم .....
۴۶	تمرين نقاط قوت منحصر به فرد .....
۴۸	روان درمانی مثبت .....
۴۹	مروری بر چهارده جلسه روان درمانی مثبت (رشید و سلیگمن، ۲۰۱۱).....

❖ فصل ۳: راز مبههم و نادرست داروها و درمان ۵۵

۵۶	درمان در مقابل بھبود نشانه‌های بیماری .....
۵۷	مانع ۶۵ درصد .....
۵۹	واکنش‌گری فعال و سازنده .....
۶۰	واکنش فعال و سازنده .....
۶۱	واکنش فعال و سازنده .....
۶۳	مقابله با هیجانات منفی .....
۶۶	رویکردی جدید به درمان .....
۶۸	روان‌شناسی کاربردی در مقابل روان‌شناسی پایه : مشکلات و سوال‌ها .....
۶۹	وینگشتاین، پاپر، و دانشگاه پنسیلوانیا .....

❖ فصل ۴: آموزش بهزیستی: جادوی دوره کارشناسی ارشد روان‌شناسی مثبت‌گرای کاربردی ۷۹

۸۰	نخستین دوره کارشناسی ارشد روان‌شناسی مثبت‌گرای کاربردی .....
۸۲	محتوای دوره روان‌شناسی مثبت‌گرای کاربردی .....
۸۲	(جالش برانگیز از نظر عقلانی و محتوای کاربردی) .....
۸۷	تحول شخصی و حرفاًی .....
۸۸	مریگری و روان‌شناسی مثبت‌گرا .....
۹۰	تحول‌ها و تغییرات اساسی .....
۹۴	فراخوانده شدن به سوی روان‌شناسی مثبت‌گرا .....

❖ فصل ۵: آموزش مثبت: آموزش بهزیستی به افراد جوان — ۹۷

❖ آیا بهزیستی باید در مدارس آموزش داده شود؟	۹۸
برنامه بهبودپذیری پنسیلوانیا: راهی برای آموزش بهزیستی در مدارس	۱۰۰
تمرین «سه چیز خوب»	۱۰۵
استفاده از نقاط قوت منحصر به فرد به شیوه‌های جدید	۱۰۵
مشارکت در یادگیری، لذت بردن از مدرسه، و دستیابی به موفقیت	۱۰۵
مهارت‌های اجتماعی و مشکلات سلوک	۱۰۶
❖ پروژه مدرسه ابتدایی چیلانگ	۱۰۶
آموزش روان‌شناسی مثبت‌گرا (دوره‌های مستقل)	۱۱۰
گنجاندن آموزش مثبت	۱۱۲
زندگی با آموزش مثبت	۱۱۴
❖ استفاده مثبت از رایانه	۱۱۶
❖ مقیاسی جدید برای سعادت و کامیابی	۱۱۹

بخش دوم: راه‌های شکوفایی

❖ فصل ۶: پشتکار، شخصیت، و دستاوردها: نظریه جدید هوش — ۱۲۳

❖ موفقیت و هوش	۱۲۴
❖ منش مثبت	۱۲۶
متاثر از آینده، و بی‌تأثیر از گذشته	۱۲۷
❖ ماهیت هوش	۱۲۹
سرعت	۱۲۹
مزیت گند بودن	۱۳۴
کارکرد اجرایی	۱۳۶
سرعت یادگیری: اولین مشتق سرعت	۱۳۷
خودکنترلی و پشتکار	۱۴۰
پشتکار در مقابل خویشتن داری	۱۴۴
دستاوردهای چشمگیر انسانی	۱۴۵
مزایای پشتکار	۱۴۹
معدل در دوران تحصیل	۱۴۹
کاربرد آزمون پشتکار در ارتش	۱۵۰

۱۵۱	مؤسسه ملی زنیور هجری‌کننده .....
۱۵۱	♦ ساخت عناصر موفقیت.....
۱۵۵	 فصل ۷: نیروی نظامی قدرتمند: آمادگی جامع نیروهای نظامی —
۱۵۶	♦ نیروی نظامی آماده از نظر روان‌شناسی .....
۱۵۹	♦ ابزار جامع سنجش.....
۱۶۸	♦ دوره‌های آنلاین.....
۱۷۰	بخش آمادگی هیجانی .....
۱۷۳	بخش آمادگی خانوادگی .....
۱۷۵	بخش آمادگی اجتماعی .....
۱۸۲	بخش آمادگی معنوی.....
۱۸۵	 فصل ۸: تبدیل آسیب به رشد
۱۸۵	♦ اختلال استرس پس از آسیب .....
۱۹۲	♦ رشد پس از آسیب .....
۱۹۵	♦ دوره آموزشی رشد پس از آسیب.....
۱۹۵	پرسشنامه رشد پس از آسیب.....
۱۹۷	♦ دوره تربیت مدرس بهبودپذیری.....
۲۰۰	ایجاد سرخختی ذهنی .....
۲۰۳	صندلی داغ: مقابله با افکار فاجعه‌بار در زمان وقوع.....
۲۰۵	شکار بهترین چیزها .....
۲۰۶	نقاط قوت منش .....
۲۰۷	ایجاد روابط مستحکم.....
۲۱۱	♦ جمع‌بندی.....
۲۱۷	 فصل ۹: سلامت جسمی مثبت: زیست‌شناسی خوش‌بینی —
۲۱۷	♦ استفاده نامناسب از علم پزشکی و داروها .....
۲۱۹	♦ منشأ نظریه درمانگی آموخته شده.....
۲۲۲	روان‌شناسی بیماری‌های جسمی .....
۲۲۶	♦ بیماری‌های قلبی عروقی .....
۲۲۷	مطالعه پیر شدن هنگاری روی «از جنگ برگشته‌های ارتش».....

۲۲۸	بررسی‌های احتمالی در اروپا
۲۲۹	مردان و زنان هلندی
۲۳۰	برنامه ابتكاری سلامت زنان
۲۳۱	چیزی که ارزش زندگی کردن را دارد
۲۳۲	✿ بیماری‌های عفونی
۲۳۶	✿ سرطان
۲۳۷	باربارا لهرنریخ (من از امید متفرقم)
۲۴۱	✿ آیا بهزیستی به صورت علی عمل می‌کند و چگونه می‌تواند از ما محافظت کند؟
۲۴۲	چرا افراد خوش‌بین کمتر در معرض ابتلاء به بیماری‌ها قرار دادند
۲۴۷	✿ سلامت مثبت
۲۴۷	تعريف سلامت مثبت
۲۴۸	تحلیل طولی مجموعه‌داده‌های موجود
۲۵۰	پایگاه داده اورتش: گنجینه‌ای ملی
۲۵۳	✿ سرمایه‌های سلامت قلبی عروقی
۲۵۴	✿ ورزش به عنوان یک سرمایه سلامت
۲۵۶	اندام مناسب در مقابل خانم

✿ فصل ۱۰: سیاست و اقتصاد بهزیستی

۲۶۳	✿ فراتر از پول
۲۶۴	✿ واگرایی میان تولید ناخالص داخلی و بهزیستی
۲۶۶	ثروت و شادکامی
۲۷۱	✿ سقوط مالی
۲۷۲	اخلاقیات در مقابل ارزش‌ها
۲۷۸	خوش‌بینی و اقتصاد
۲۸۰	واقعیت انعکاسی و غیرانعکاسی
۲۸۴	✿ اجزای پنج‌گانه نظریه سلامت (PERMA)

۲۹۱	✿ ضمیمه
۲۹۱	✿ آزمون نقاط قوت شخصیتی
۲۹۱	خرد و دانش

په پیشگفتار نویسنده

این کتاب به شما کمک خواهد کرد تا شکوفا شوید. اکنون این جمله را به زبان آورده‌ام. من در تمام طول زندگی از زدن حرف‌ها و وعده‌های این چنینی که در تحقیق آنها تضمینی وجود ندارد، اجتناب کرده‌ام. من یک دانشمند پژوهشگر، و در این کار محافظه کار هستم. میل به آنچه می‌نویسم از این واقعیت ناشی می‌شود که این مطالب ریشه در «علم دقیق^۱» دارد؛ و این علم عبارت است از آزمون‌های آماری، پرسشنامه‌های اعتباریابی شده، تمرین‌هایی با بایه‌های کاملاً پژوهشی، و نمونه‌های آماری بزرگ و حقیقتاً نشانگر. برخلاف روان‌شناسی عادمه‌پسند، و حجم زیاد مطالبی که راجع به بهبود بهزیستی روانی توسط خود افراد به باور عرضه می‌شود، نوشت‌های من به علت علمی بودن، قابل باور هستند.

تفکر من راجع به هدف روان‌شناسی از زمان انتشار آخرین کتابم (شادکامی اصیل^۲، ۲۰۰۲)، و حتی بهتر، خود روان‌شناسی، در حال تغییر بوده است. من بیشتر زندگی خود را صرف کار روی هدف ارزشمند کاهش بیچارگی‌ها و درمان‌گری‌ها و ریشه‌کن کردن شرایط ناتوان‌کننده زندگی^۳ کرده‌ام. حقیقت آن است که این می‌تواند یک مانع باشد. هنگامی که با روان‌شناسی مرضی، یعنی افسردگی، اعتیاد به الکل، اسکیزوفرنی، آسیب و مجموعه دیگر مشکلاتی که موضوع‌های اصلی روان‌شناسی را تشکیل می‌دهند، کار می‌کیم، روح ما آزده خواهد شد. در حالی که ما تلاش خود را برای ارتقای بهزیستی مراجعت‌مان انجام می‌دهیم، روان‌شناسی – در معنای معمول خود – به طور معمول کار زیادی برای ارتقای بهزیستی متخصصان و درمانگران خود انجام نمی‌دهد. اگر هم تغییری در درمانگران ایجاد شود، غالباً تغییر شخصیت و آن هم در مسیر افسردگی خواهد بود. من بخشنی از یک انقلاب و تحول بسیار تأثیرگذار در روان‌شناسی به نام «روان‌شناسی

مثبت‌گرا، که یک جنبش علمی و حرفه‌ای محسوب می‌شود، بوده‌ام. در سال ۱۹۹۸، من در مقام رئیس انجمن روان‌شناسی ایالات متحده، تأکید کردم که روان‌شناسی، هدف مقدس و ارزشمند خود را با هدفی جدید تکمیل کند.

این هدف جدید را می‌توان به صورت زیر بیان نمود: کشف آنچه زندگی را ارزشمند می‌سازد، و بعد، ایجاد و پرورش شرایطی که زندگی را ارزشمند می‌سازند. هدف درک بهزیستی^۱، و ایجاد و پرورش شرایطی که زندگی را ارزشمند می‌سازند به هیچ وجه مشابه با هدف درک بیچارگی‌ها و بدینختی‌ها و تلاش برای متوقف کردن و خشی کردن شرایط ناتوان‌کننده زندگی نیست. در این لحظه، چندین هزار نفر از افراد فعال در حوزه روان‌شناسی در سرتاسر جهان در جهت پیشبرد این اهداف تلاش می‌کنند. این کتاب، داستان آنها یا دست‌کم صورت ظاهری داستان این افراد را نقل می‌کند.

البته چهره خصوصی و نهضت‌دان نمایان آنها نیز باید نشان داده شود. روان‌شناسی مثبت‌گرا افراد را شادمان نمود می‌کند. آموزش روان‌شناسی مثبت‌گرا، پژوهش در حوزه روان‌شناسی مثبت‌گرا، استفاده از روان‌شناسی مثبت‌گرا در درمان به عنوان یک مربی یا درمانگر، ارایه تمرين‌های روان‌شناسی مثبت به گروهی از دبیرستانی‌ها در کلاس، والدین خوبی بودن با بهره‌گیری از روان‌شناسی مثبت‌گرا، آموزش به گروهی از درجه‌داران نیروی نظامی برای آموزش دادن «رشد پس از آسیب»^۲ به همقطاران خود، ملاقات با دیگر روان‌شناسان مثبت‌گرا، و مطالعه بیشتر درین حوزه، همگی باعث شادتر شدن افراد خواهند شد. افرادی که در حوزه روان‌شناسی مثبت‌گرا فعالیت می‌کنند، معمولاً از بیشترین میزان بهزیستی در میان دیگر افراد برخوردارند.

خود محتوا اعم از شادکامی، احساس سیلان^۳، معنا^۴، عشق، قدردانی^۵، دستاورده^۶، رشد، روابط بهتر^۷، و دربردارنده رشد و شکوفایی^۸ انسان است. آموختن این نکته که می‌توانید میزان بیشتری از هر یک از این ویژگی‌ها را داشته باشید، می‌تواند زندگی شما را به میزان قابل توجهی تغییر دهد. همچنین، نگاه کوچکی به بینش آینده یک فرد در حال شکوفایی نیز می‌تواند تحول برانگیز باشد، و این کتاب، بهزیستی شما را افزایش خواهد داد، و شکوفایی‌تان را تسريع خواهد بخشید.

1. well-being

2. post-traumatic growth

3. flow

4. meaning

5. gratitude

6. accomplishment

7. better relationships

8. flourishing